

Sygn. akt I UK 80/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania A. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 lutego 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 października 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 4 października 2018 r. oddalił apelację wnioskodawcy A. S. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 listopada 2017 r., którym oddalono odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 16 listopada 2016 r. odmawiającej przyznania wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu pierwszej instancji, który na podstawie opinii biegłych lekarzy z zakresu otolaryngologii, reumatologii, neurologii, kardiologii i okulistyki uznał, że stopień występujących u wnioskodawcy schorzeń nie czyni go długotrwale niezdolnym do pracy zarobkowej zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi w rozumieniu art. 12 i art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia

1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 53 ze zm., dalej jako ustawa emerytalna).

Wnioskodawca zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego skargą kasacyjną, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

Skargę kasacyjną oparto na obu podstawach z art. 398³ § 1 i 2 k.p.c., zarzucając naruszenie prawa materialnego oraz przepisów postępowania, mających istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 12 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, przez uznanie, że skarżący jest zdolny do pracy oraz art. 233 § 1 k.p.c., przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału i uznanie, że skarżący jest zdolny do pracy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono tym, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona bowiem „nastąpiło wydanie orzeczenia z pogwałceniem podstawowej zasady procesowej, tj. wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału przez co doszło do naruszenia prawa materialnego, a konkretnie art. 12 ustawy emerytalnej”. Skarżący zarzucił, że występujące u niego schorzenia uniemożliwiają mu wykonywanie pracy zarobkowej w zawodzie monter, malarz czy lakiernik.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia jej celem merytorycznego rozpoznania. Skarga kasacyjna nie jest zwykłym środkiem zaskarżenia, przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest

oczywiście uzasadniona (pkt 4). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

W rozpoznawanej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance oczywistego uzasadnienia skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie tej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., odnoszącego się do oczywistego uzasadnienia skargi, wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007) i uzasadniające jego pogląd, iż skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, LEX nr 2375942; z dnia 2 marca 2012 r., III PK 73/11, LEX nr 1215153; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531 i orzeczenia tam powołane). Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774; z dnia 15 maja 2018 r., II CSK 2/18, LEX nr 2497594). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578). Oczywiście naruszenie prawa powinno być zatem rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Oznacza to, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171), a o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860; z dnia 18 maja 2018 r., V CSK 654/17, LEX nr 2500530).

Wymogów tych nie spełnia wniesiona skarga kasacyjna, skoro we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący ograniczył się do ogólnikowego i hasłowego twierdzenia, że „w sprawie doszło do wydania orzeczenia z pogwałceniem podstawowej zasady procesowej, tj. wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, przez co doszło do naruszenia prawa materialnego, a konkretnie art. 12 ustawy emerytalnej”, zaś uzasadnienie wniosku stanowi tylko i wyłącznie alternatywną ocenę materiału dowodowego, co usuwa się na ogół i co do zasady spod weryfikacji kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). O oczywistej zasadności skargi nie stanowią subiektywne odczucia skarżącego odnośnie do wpływu zdiagnozowanych u niego schorzeń na zdolność do pracy, które nie znajdują potwierdzenia w zebranym w sprawie materiale dowodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2013 r., I UK 650/12, LEX nr 1341963). Ocena niezdolności do pracy z medycznego punktu widzenia wymaga bowiem wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.) i sąd nie może - wbrew opinii biegłego (biegłych) - opierać ustaleń w tym zakresie ani na własnym przekonaniu (por. między innymi wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2007 r., III UK 130/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 113; z dnia 8 maja 2008 r., I UK 356/07, OSNP 2009 nr 17-18, poz. 238; z dnia 14 maja 2009 r., II UK 211/08, LEX nr 509035), ani na przekonaniu odwołującego się.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.